

בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

טיוטה טיוטה טיוטה

מרדכי ברנס ת.ז. 053334132
בית - רח' לשם 16 מבשרת ציון טל' 02-5332718
דואר - ת.ד. 171 בית זית 90815 נייד 050-9009700
דוא"ל k9@013.net פקס 03-5423554

העותר, בעצמו

נ ג ד

משרד התחבורה
המפקח על התעבורה (רכבי סיור)
באמצעות פרקליטות המדינה מחוז ירושלים
המשיב וגם המפקח

עתירה מנהלית בנושא הסדרת עיסוק

בגין החלטת המפקח לבטל אישור נסיעה בנת"ץ לרכב סיור וכפי שהיה בעבר,
ואי מתן מענה להסתייגויות ולבקשה לתת אישור נסיעה בנת"ץ גם לרכב מדברי.

תוכן עניינים ורשימת נספחים בעמוד ????

1. מוגשת בזאת עתירה מנהלית נגד המפקח בגין :

- א. החלטה מתאריך 1/3/2020 "ביטול אישור נסיעה בנתיבי תחבורה ציבורית (להלן "נת"ץ) לרכב סיור (אשכול), החל מ 1/1/2021, וכפי שהיה בעבר במשך עשרות שנים (להלן "ההחלטה") מצ"ב עת"ב 1/2021 בגין פגיעה בחופש העיסוק ואפליה בהשוואה לכל מונית שנותנת שירות זהה של הסעת סיור.
- ב. אי מתן מענה להסתייגויות מתאריך 23/3/2020 מצ"ב עת"ב 2/2020 שנמסרו למפקח על פי ההחלטה עצמה מתאריך 1/3/2020, צורף עת"ב 1/2020, ועד היום.
- ג. אי מתן מענה לבקשת אישור נסיעה בנת"ץ לרכב מדברי מתאריך 7/7/2020 מצ"ב עת"ב 3/2020.

2. סמכותו של בית המשפט הנכבד לדון בעתירה זו הינה על פי סעיף 5(1) לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, תש"ס-2000 ועל פי סעיף 14(ז) בתוספת הראשונה.

3. הסעד שמבקש העותר מבית המשפט הנכבד

- א. לבטל את ההחלטה מתאריך 1/3/2020 מהסיבות שיפורטו להלן.
- ב. להורות למפקח לתת מענה למכתב ההסתייגויות של העותר מתאריך 23/3/2020, צורף עת"ב 2/2020, ולבקשת העותר מתאריך 7/7/2020, צורף עת"ב 3/2020, ולתת מענה לבקשת העותר לאישור נסיעה בנת"ץ מתאריך 7/7/2020, צורף עת"ב 3/2020, גם לרכב מדברי מכיוון שהינו רכב ציבורי המועד להסעת נוסעים בשכר ואופן הפעלתו דומה מאוד למונית.

רקע ועובדות נדרשות

4. "רכב סיור" - רכב ציבורי המיועד להסיע עד 8 נוסעים מלבד הנהג ואשר צוין ברישיון הרכב כרכב סיור. סעיף 1 לתקנות התעבורה, מכונה רכב אשכול.

- א. מצ"ב רישיון רכב סיור מ.ר. 9641579 בבעלות העותר מסומן עת"ב 1/2020.
- ב. מצ"ב רישיון להסעת סיור ברכב סיור (אשכול) (להלן "רישיון סיור") מ.ר. 9641579 בבעלות העותר מסומן עת"ב 2/2020. הרשום במשרד הסעות רכב סיור אשכול "אגודת מורי הדרך בעלי רכב אשכול".
- ג. מצ"ב רישיון משרד הסעות "אגודת מורי הדרך בעלי רכב אשכול ומדברי" עת"ב ??/2020.

5. **מקור השם רכב אשכול** על פי סעיף 26 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעות סיור, הסעות

מיוחדות והשכרת רכב) תשמ"ה-1985 (להלן "הצו") רכב אשכול חייב לשאת את סמל האשכול. סמל הדומה לסמליל (לוגו) של משרד התיירות בעבר. הסמל ומקור המילה תיירות הינו על פי המתואר בספר במדבר פרשת המרגלים פרק י"ג "שלח לך אנשים ויתורו את הארץ.. " פסוק 2, ומכאן המילה תיירות, "ויבואו עד נחל אשכול, ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד, וישאוהו במוט, בשניים.. " פסוק 23.

6. " **רכב סיור (מדברי)** " כדי "לסבך" את העניינים, עד לא מזמן היה עוד סוג של רכב סיור בנוסף לרכב סיור (אשכול) היה רכב סיור (מדברי). רק לאחרונה בוטל הסיווג רכב סיור (מדברי) והוא מוגדר כרכב מדברי בעל רישיון הסעה מיוחד. ההבדל היחיד בין שני סוגי כלי הרכב היה כי רכב מדברי נדרש להינע 4X4 ורכב אשכול להינע 4X2 עניין המעיד על הזהות בין רכב מדברי, שהיה לשעבר "רכב סיור (מדברי)" ל - "רכב סיור (אשכול)".

א. מצ"ב רישיון להסעת סיור ברכב סיור (מדברי) מ.ר. 5948052 בבעלות החבר יואב אבניון מסומן **עת/??** הרכב מסווג ברישיון הרכב כרכב מדברי למרות שהינו רכב סיור (מדברי).

ב. משנת 2019 הפסיק המשיב להוציא רישיון הסעה לרכב סיור (מדברי) ורישיון ההסעה החדש הוגדר "רישיון להסעת מיוחדת ברכב מדברי" מצ"ב של רכב מ.ר. 5948052 בבעלות החבר יואב אבניאון **עת/??**.

ג. רישיון הרכב בסיווג רכב מדברי מצ"ב **עת/???** רישיון רכב מ.ר. 5948052 משנת 2020.

ד. מצ"ב רישיון משרד הסעות כרכוס משנת 2017 **עת/??** ומשנת 2020 **עת/???**.

7. " **רכב מדברי** " – **רכב ציבורי** בעל הנעה קדמית ואחורית שמורכב בו מרכב תקני ושצוין ברישיון הרכב כרכב מדברי. " סעיף 1 לתקנות התעבורה.

א. מצ"ב רישיון רכב מדברי מ.ר. 2228139 בבעלות העותר מסומן **עת/4**.

ב. מצ"ב רישיון להסעה מיוחדת ברכב מדברי (להלן "רישיון הסעה") בבעלות העותר מסומן **עת/5**. הרשום במשרד הסעות רכב מדברי ????

ג. מצ"ב רישיון להפעלת משרד להסעות ברכב מדברי **עת/6**.

ד. רכב מדברי כאמור הינו רכב ציבורי המיועד להסעת נוסעים בשכר בדומה למונית.

8. **"מונית סיור ותיור"** בשנות ה-60 שר התיירות משה קול ז"ל יזם מותג חדש במקום מונית לצורך ביצוע הסעות סיור - "מונית סיור ותיור". בעלי המוניות מסרו את רישיון המונית שלהם ובמקום קיבלו רישיון ל "מונית סיור ותיור". שריד לעובדה זו ניתן למצוא בתעריף הביטוח של רכב אשכול המכונה "מונית סיור ותיור" מצ"ב ביטוח חובה של העותר **עת/???** שבו מצוין סיווג הביטוח בסעיף "81 מונית סיור ותיור". כאמור בתחילה כל רכבי האשכול היו מוניות שנהגיהן ידעו לדבר שפות זרות, ורישיון המונית הוסב למונית סיור ותיור ואח"כ לרכב סיור אשכול. מה שמעיד על זהות מוחלטת בהפעלה של רכב סיור ומונית לצורכי הסעות סיור, שכן גם מונית מיוחדת וגם מונית שירות מבצעות הסעות סיור.

9. **"רכב סיור ותיור"** כינוי שגוי לרכב סיור (אשכול) הנובע מההגדרה קודמת "מונית סיור ותיור".

10. **תקנות 492 ו-493 לתקנות התעבורה מאפשרות לכל מונית לבצע הסעת סיור באופן זהה לרכב סיור, וכמון שרשאיות השתמש בנת"ץ ע"פ סעיף 1 – הגדרות של פקודת התעבורה.**

11. **רכב סיור ורכב מדברי לא מופיעים בפקודת התעבורה.**

12. **לנהיגה והפעלת רכב אשכול נדרשים באופן זהה למונית:**

- א. **רישיון הסעה.** מונית ע"פ תקנה 490 לתקנות התעבורה, ורכב סיור ע"פ הצו.
- ב. **רישיון נהיגה למונית** תקנה 184. (א). (2).
- ג. **ביטוח נוסעים בשכר באופן זהה למונית**, בסיווג מונית סיור ותיור.
- ד. **דרישות החובה של רכב סיור ומונית זהים למעט שמונית חייבת להיות בצבע לבן, "כובע" ומונה.** מצ"ב דרישות חובה לרכב סיור **עת/???** דרישות החובה למונית **עת/???**.

13. **"רכב סיור דומה בהפעלות למונית"** קביעתו של מר עוזי יצחקי סמנכ"ל תנועה במשרד התחבורה במכתב לעותר מצ"ב **עת/???**. ניתן בעקבות בקשת העותר להשוות את תנאי קצין בטיחות של רכבי סיור למוניות בגלל הדמיון באופן ההפעלה. ובנוסף:

א. "המצב המשפטי היום אומר שכל משרד הסעות, לרבות משרד הסעות שנותן שירותי סיור ברכב סיור, במשרד להסעות מסוג שירותי סיור ברכב מדברי ... חשבנו להקל, כמו שמקלים עם בעלי מוניות ... " פרוטוקול 105 משיבת ועדת הכלכלה של הכנסת 4/11/2013 עמ' 3 מדברי עו"ד שרית זוכוביצקי -אור, ס. יועמ"ש משרד התחבורה, כיום שופטת **עת/???**. דהיינו **רכב סיור ורכב מדברי דומים בהפעלתם למונית.**

ב. לאור האמור לעיל ותודות לעובדה **שהפעלת רכב סיור ומדברי דומה למונית** תוקנה תקנת התעבורה 579 ד מצ"ב תיקון התקנה **עת/???** והושוו התנאים בין מונית לרכב סיור ורכב מדברי.

14. **"מונית"** – רכב מנועי ציבורי המיועד להסיע עד עשרה אנשים מלבד הנהג ואשר צוין ברישיון הרכב כמונית. "פקודת התעבורה סעיף 1 הגדרות
15. "רשיון להפעלת מונית" – רשיון המקנה לבעלו זכות להסיע נוסעים במונית לפי רשיון הסעה שניתן לפי התקנות. " סעיף 1 לפקודת התעבורה
16. **"רכב ציבורי"** – רכב המשמש, או המיועד לשמש, להסעת נוסעים בשכר. " סעיף 1 לפקודת התעבורה. בפקודת התעבורה מוגדרים רק מונית ואוטובוס, מכיוון שרכב סיור ורכב מדברי כלל לא מופיעים או / ו מוגדרים בפקודת התעבורה.
17. תקנה 84. א. – מפרטת רשימה מצומצמת מאוד של כלי רכב שרשאים להסיע נוסעים בשכר.

הסעת נוסעים בשכר תק' (מס' 5) תשנ"ב-1992

84א. לא יסיע אדם ולא ירשה לאחר להסיע נוסעים בשכר או בתמורה אחרת אלא אם כן הוא מסוג המצוין בטור א' להלן ובתנאים המצויינים לצידו בטור ב':

טור א'	טור ב'
סוג הרכב	התנאים
תק' (מס' 2) תשס"א-2001	
(1) אוטובוס ואוטובוס זעיר ציבורי	כאמור בחלק ה'
(2) מונית	
תק' (מס' 2) תשס"א-2001	
(3) (א) (נמחק)	הרכב יעמוד כולו לרשות מזמין ההסעה ולא יגבה שכר מכל נוסע בנפרד
(ב) טיולית	
(ג) רכב מדברי	
(ד) רכב סיור	
תק' (מס' 4) תשנ"ה-1995	
(ה) רכב בטיחותי	
תק' (מס' 2) תשע"ד-2013	
(4) רכב מסוג N1 ורכב מסוג N2 מהאזור	הרכב מסייע נוסעים מישראל לאזור או לישראל; בפסקה זו, "אזור" – יהודה
שמוגנו נגד ירי והשומרון.	
תק' (מס' 5) תשע"ה-2017	
(5) רכב נוסעים פרטי	בהסעה שהיא הסעה שיתופית כאמור בתקנה 84

18. "אוטובוס ציבורי" – רכב ציבורי שהוא אוטובוס. סעיף 1 לתקנות התעבורה.

19. **רכב סיור (אשכול) רשאי לנסוע בנת"צ מזה עשרות שנים** !

א. אישור מ 1976 מעו"ד דוד לב לגבי פס"ד בתיק 89425776 של כבוד השופט לתעבורה צבי נוסנבלט ז"ל מצ"ב עת/??? .

" **הנני להודיעכם כי ביום 19.1.2.76 בתיק 89425776 בבית משפט השלום לתעבורה בתל אביב. קבע כב' השופט צ. נוסנבלט כי רכב "אשכול" הינו רכב ציבורי, כמשמעותו בפקודת התעבורה וכי נהגי רכב "אשכול" רשאים לנסוע בכל מקום בו מותרת נסיעה לפי תמרוך לרכב ציבורי.** "

ב. מברק של משטרת ישראל מתאריך 28/5/90 מצ"ב עת/???

" **הנדון רכב "אשכול" סיור ותיור**

רכב אשכול לפי הגדרתו בחוק הינו רכב ציבורי רשאי לנסוע בנת"צ ... "

ג. **פטור לנהג ברכב סיור ותיור** מתאריך 27/7/2008 המתיר לרכב סיור ותיור נסיעה בנת"ץ מצ"ב עת/??? שניתן ע"י מפקח קודם מר אלכס לנגר (להלן "הפטור"). **הסיבה העיקרית למתן הפטור לרכב סיור והתאמתו לאישור שניתן למונית היא העובדה כי יש זהות בהפעלה של רכב סיור ומונית.**

המפקח הקודם משתמש במונח רכב סיור ותיור, למרות שהגדרת הרכב הינו רכב סיור (אשכול) וזאת כאמור שגיאה נפוצה הנובעת מההגדרה הקודמת לרכב אשכול - "מונית סיור ותיור. ראוי היה שמי שמשמש כמפקח על התעבורה בעניין זה היה יודע לכנות את כלי הרכב כנדרש.

20. **"נתיב תחבורה ציבורית"** חלק מדרך שהנסיעה בה מותרת, לפי תמרוך, לרכבת מקומית, לאוטובוס, למונית או לרכב המבצע פנייה בהתאם לסימון המופיע על גבי התמרוך. סעיף 1 הגדרות לפקודת התעבורה. לציון כי **בפקודת התעבורה אין הגדרה ולא מוזכרים כלל רכב סיור או רכב מדברי.**

21. **כלי הרכבים בישראל המוגדרים כרכב ציבורי** בפירוט כמות ע"פ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אלא אם כן צוין אחרת.

א. "אוטובוס ציבורי" - סעיף 1 לפקודת התעבורה.	כ- 37,000
ב. "מונית" - סעיף 1 לפקודת התעבורה	כ- 23,000
ג. "רכב מדברי" - סעיף 1 לתקנות התעבורה	כ- 1,000 ע"פ הערכת העותר
ד. "רכב סיור" - סעיף 1 לתקנות התעבורה	כ- 500 ע"פ הערכת העותר
ה. סה"כ כלי רכב המוגדרים כרכב ציבורי בישראל	61,500

22. " מפקח על התעבורה " - מי ששר התחבורה מינה אותו, בהודעה ברשומות, מפקח על התעבורה לכל שטח המדינה (להלן – המפקח הארצי על התעבורה) או לחלק ממנו, לרבות מי שהמפקח הארצי על התעבורה אצל לו, בהודעה ברשומות, מסמכותו לכל שטח המדינה או לחלק ממנו, לעניין פלוני או לסוגי עניינים. " פקודת התעבורה סעיף 1 הגדרות.

23. תמרור 501 .

צבעו	2. מספרו	3. פירושו	4. כוחו יפה:
	501	כביש או נתיב או שול לתחבורה ציבורית: הנסיעה בכביש או בנתיב, או בשול מותרת ל- סומנה צלמית רכבת מקומית (ס-43) - לרכבת מקומית; סומנה צלמית אוטובוס (ס-44) בצבע צהוב - לאוטובוס הנוסע בקו שירות; סומנה צלמית אוטובוס (ס-44) בצבע לבן - לכל אוטובוס; סומנה צלמית מונית - לכל מונית; סומנה צלמית אופנוע (ס-48) – לאופנוע; סומנה ספרה בצירוף הסימון "+" - לרכב - למעט רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 3.5 טון - המסיע לפחות כמה נוסעים, לרבות הנהג, הנקוב בתמרור:	(1) בכל הימים והשעות, אלא אם צוין אחרת בתמרור 439 שמוצב מתחתיו. (2) צוינו בתמרור 439 שמוצב כאמור בפסקה (1) שעות בלבד, בלא ציון ימים, התמרור יהיה תקף בכל הימים, למעט ביום הקודם ליום המנוחה כמשמעותו לפי סעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, החל מהשעה 17:00, וביום המנוחה. (3) עד אחד מאלה: (א) תמרור 502. (ב) הצומת הקרוב. (ג) קצה המסילה. (ד) קצה סימון 503. (4) הוצב התמרור

- א. איסוף הנוסעים – מרבית הלקוחות של העותר הם תיירים שבבואם לארץ הם משתכנים בבתי מלון הנמצאים במרכזי התיירות או בתל אביב על קו החוף או בירושלים בסמוך לאתרי התיירות ושער יפו המקומות הכי צפופים מבחינה התעבורה. כיוון שהעותר גר במבשרת ציון, הן בנסיעה לתל אביב או בנסיעה לירושלים הוא משתמש בנת"ץ לצורך איסוף הנוסעים – לקוחותיו.
- ב. שגרת העבודה - במהלך יום העבודה העותר נמצא כל הזמן במקומות הכי סואנים והכי צפופים מבחינה תיירותית במרכזי הערים הגדולות תל אביב ירושלים וחיפה והן באתרי התיירות המובילים מאילת בדרום דרך באר שבע יפו קיסריה עכו ונצרת.
- ג. פיזור הנוסעים בסוף יום העבודה – מסיע את הנוסעים בחזרה לבתי המלון שנמצאים כאמור במרכזי הערים באתרי התיירות הכי צפופים מבחינת תחבורה בישראל. ולעיתים יום העבודה מסתיים בהסעה לנתב"ג.
- ד. אין הבדל באיסוף ופיזור בין רכב סיור ומדברי, ההבדל העיקרי הינו במהלך העבודה שברכב מדברי נמצאים בעיקר בשטח.
- ה. מדובר על שגרת עבודה יומיומית, לא מדובר על פעם בשבוע אולי, אלא שגרת עבודה קבועה ומתישה בנסיעה באזורים הכי צפופים בישראל.
- ו. סיכום שגרת העבודה ברכב סיור ומדברי מעיד כי הנסיעות בעיקרן קורות באזורי התחבורה הצפופים ביותר ולכן הצורך בשימוש בנת"ץ היא כה חיונית הן לרכב סיור והן לרכב מדברי, ביטול הפטור מהווה פגיעה חמורה בחופש העיסוק.

הצדדים לעתירה

25. המשיב הרגולטור הממונה על הפעלה ופיקוח של פקודת התעבורה ותקנות התעבורה.

פועל ללא אתיקה מקצועית, בניגוד למינהל התקין החוק וערכי המדינה כאשר לא צירף להחלטה נימוקים עניינים מוכחים, ולא נותן מענה לפנייתו של העותר כנדרש ממנו.

- א. הפעיל גיפ אחד בטיולי גיפים באילת 1989-1991 נאלץ לסגור את העסק בגלל שנדרש לתת ערבות בסך מיליון שקל למשרד התיירות כדי לקבל רישיון להסיע תיירים!
- ב. מורה דרך משנת 1994 בעל רישיון נהיגה לאוטובוס שעבד כנהג מדריך ו"שף" של משאית ספארי במדבר יהודה כשכיר במצוקי דרגות.
- ג. משנת 1997 עוסק עצמאי קטן בעל רכב סיור ורכב מדברי. סבל מאינסוף עוולות מהמשיב ונפגע באופן אישי מההחלטה.
- ד. נוהג לצורך עיסוקו כמורה דרך ברכב סיור שבבעלותו מ.ר. 9641579 באיסוף תיירים מבתי מלון במרכזי הערים בנת"ץ, ובהדרכת תיירים באתרי תיירות.
- ה. נוהג לצורך עיסוקו בטיולי גיפים של תיירים וישראלים ברכב מדברי מ.ר. 2228139 שבבעלותו.
- ו. הקים את אגודת אשכול ומשמש כיו"ר האגודה מיום הקמתה בשנת 2009. כיום באגודה רשומים מעל אלף חברים. אגודת אשכול משמשת כאיגוד מקצועי וככזה משמשת גורם מייצג של בעלי רכב אשכול ורכב מדברי מול עוולות המשיב ואחרים.
- ז. זכה בבג"ץ 7006/07 נגד המשיב שסירב להנפיק רישיון יבוא לרכב ביבוא אישי, תיקן את חוק רישוי שירותים ומקצועות בענף הרכב, התשע"ו-2016, תיקן תקנות צווים ונהלים רבים של המשיב תודות למערכת בתי המשפט מצ"ב **עת/????** רשימת נושאים שטיפל בהם העותר.
- ח. הקים 42 סניפים של אגודת אשכול במסגרת של אגודות שיתופיות וקיבל עבורם רישיונות למשרדי הסעות למרות התנגדות המשיב שהכפיף את מורי הדרך לתאגידי מסחריים שעסקו אותם באלפי שקלים עבור דמי רישום ואשר התחרו איתם על פרנסתם.
- ט. מנהל את 42 משרדי הסעות הנ"ל, שבהם רשומים כ- 700 כלי רכב סיור ומדברי בבעלות פרטית של עוסקים – עצמאים קטנים.
- י. מטפל באופן אישי בהסדרת רישיונות סיור / הסעה של כ- 700 כלי רכב סיור ומדברי מאת הרשות לתחבורה ציבורית.

השתלשלות האירועים

27. 27/7/2008 ניתן הפטור לרכב סיור ע"י המפקח על התעבורה קודם המאשר לרכב סיור לנסוע בנת"ץ כמו מונית צורף עת/???, וזאת מהסיבה הברורה לכל כי רכב סיור זהה בהפעלתו למונית שירות / מיוחדת הפועלת בהסעת סיור. ולכן האישור לרכב סיור הוטמע בתמרור 501 באופן זהה למונית. הפטור ניתן עוד שנים רבות לפני כן והיה מעוגן בפסיקה צורף עת/??? והוראות משטרה עת/???
28. בתאריכים לא ידועים נתן המפקח ללא קריטריונים אלפי אישורי נסיעה בנת"ץ לכלי רכב הן בבעלות ממשלתית והן בבעלות פרטית שאינם ציבוריים.
29. 5/6/2017 הגישה התנועה לחופש המידע בקשה בהתאם להוראות חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בנוגע לשמות הגופים המורשים לנסוע בנת"ץ בישראל כולל פירוט שם ותפקיד מצ"ב עת/???. הבקשה נעשתה בשיתוף עם העיתונאי עמרי מניב מחדשות 10 שחשף את העובדה כי בנת"צים בישראל משתמשים אלפי כלי רכב שאינם מוגדרים כרכב ציבורי, ולכאורה קיבלו פטור מתמרור 501 ע"י המפקח מבלי שעמדו בתנאים הנדרשים. המשיב בסופו של יום מסר מידע לגבי כמעט 2,000 אישורים לנסיעה בנת"ץ שהוא מוציא לכלי רכב שונים בבעלות ממשלתית ובבעלות פרטית.
30. לכאורה, רק בעקבות התחקיר העיתונאי התעורר המפקח לראות כי יש צורך לבחון מחדש את מקבלי האישורים לנסיעה בנת"ץ!
31. 2019 המפקח ביטל את כל האישורים לנסיעה בנת"ץ שנתן לכלי רכב שאינם ציבוריים, ושניתנו ללא קריטריונים, וזאת ע"פ האמור בהחלטה.
32. 1/3/2020 המפקח שלח את ההחלטה על "ביטול אישור נסיעה בנתיבי תחבורה ציבורית (נת"צ)" לכל מנהלי חברות "אשכול" צורף עת/1 והכוונה לכל מי שיש לו רישיון להפעלת משרד להסעות ברכב סיור אשכול צורף עת/???
- א. בהחלטה המפקח לא טורח לצרף נתונים או תסקיר כדי לנמק ולבסס את החלטתו אלא מחווה דעה באופן כללי ביותר "אנו צופים שהעומס בנתיבי התחבורה הציבורית יגדל".
- ב. בהחלטה "אציין כי אישורים מעין אלו שניתנו למנכ"לי משרדים ובעלי תפקידים אחרים, כבר בוטלו אשתקד. " ולכאורה הוא משווה את מתן האישורים שניתנו לרכב סיור שנעשו שלא כדין כמו האישורים שניתנו למי שאינו רכב ציבורי.
- ג. המפקח הואיל לתת פרק זמן של 30 ימים כדי "ניתן להעביר הסתייגויות בכתב, תוך פירוט הסיבות וצירוף מסמכים..."

- ד. בהחלטה פונה המפקח ל"חברות רכב אשכול" והוא מתכוון ל – תאגידי רכב אשכול, שכן ע"פ צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), תשמ"ה-1985 (להלן "הצו") סעיף 1 הגדרות " משרד להסעות" – תאגיד העוסק לפי מטרותיו במתן שירות של הסעה מיוחדת, הסעת סיור או השכרת רכב לנהיגה עצמית, כולם או מקצתם. " ולא חברות. גם בעניין זה המפקח לא מתייחס לחיקוק הקיים.
- ה. בסיפא של ההחלטה, שנעשתה ללא סעיפים ממוספרים וכנדרש ע"פ המינהל התקין, מודיע המפקח כי " ניתן להעביר הסתייגויות בכתב, תוך פירוט הסיבות וצירוף מסמכים, אם נדרש ... וזאת לא יאוחר מ- 31.3.2020 " .
33. בתאריך 23/3/2020 השיב העותר למפקח על החלטתו וזאת ע"פ ההחלטה ונתן נימוקים להסתייגות מההחלטה.
34. בתאריך 31/5/2020 פרסם המפקח באתר משרד התחבורה באינטרנט "כללים מנחים למתן פטור מציות לתמרורים" מצ"ב עת/???. בכללים המנחים מופיע הפטור שניתן לרכב סיור כדוגמה לפטור קובע שניתן ברשות וסמכות.
35. העותר נחשף לפרסום של הכללים המנחים במהלך חודש יוני ובסעיף 2 לפרסום שבו נאמר מי זכאי לפטור (סעיף 2 א)2
- " רכבים בעלי רישיון להסעת סיור ברכב סיור, זכאים לפטור מציות לתמרור 501 בהתאם להנחיה שנחתמה ביום 27.7.08 על ידי מר אלכס לנגר, המפקח על התעבורה דאז, שזה לשונה : ... "
36. העותר שמח מאוד לראות את ההנחיה החדשה וחשב לתומו שזו תשובה לבקשתו לביטול ההחלטה ואף הודיע בניוולטר לכל החברים באגודה כי הבעיה נפתרה. אבל בליבו של העותר קינן חשש שהעניין לא באמת נפתר ולכן בתאריך 2/7/2020 פנה למפקח כדי לברר מצ"ב עת/??? .
37. 6/7/2020 הבהיר המפקח לעותר כי ההחלטה עומדת בעינה מצ"ב עת/??? .
38. 7/7/2020 הגיש העותר תזכורת למפקח המודיעה כי מדובר על סיום מיצוי הליכים והכוללת בקשה למתן פטור גם לרכב מדברי.

הטיעונים לעתירה

39. ההחלטה פוגעת בחופש העיסוק במידה העולה על הנדרש בניגוד לסעיף 4 לחוק חופש העיסוק וללא כל תשתית עובדתית! "אין לפגוע פגיעה ממשית בחופש העיסוק ... אלא על יסוד תשתית ממשית של עובדות. בגז 987/94 יורנט קווי זהב ואח' נ' שרת התקשרות ואח', וגם בבגצ 726/94 כלל חברה לביטוח נ' שר האוצר, פסקה 42 לפסק הדין. כלל ידוע כי הזכות לחופש העיסוק היא זכות בסיסית וכדי לפגוע בה אין מספיק לומר "אנו צופים" אלא חובה לתת עובדות .
40. זה אינטרס ציבורי ברור כי כלי רכב שיועדו לתחבורה ציבורית יקבלו עדיפות ולכן נבנו נתיבי התחבורה המיועדים לרכב ציבורי, ורכב סיור מוגדר כרכב ציבורי, ופועל בהסעות לציבור בתשלום. ולכן זכותו המלאה להשתמש בנת"ץ.
41. הפטור שניתן כדין בשנת 2008 והינו בתוקף עד 31/12/2020 דהיינו, במשך 12 שנים. לא ניתן תוך הפעלת סמכות שרירותית וללא קשר לאינטרס הציבורי והדין, אלא מתוך הכרה ברורה כי מדובר ברכב ציבורי שרשאי להשתמש בנתבי תחבורה המיועדים לרכב ציבורי.
42. הפסיקה בעניין זכאותו של רכב סיור לנסוע בנת"ץ הינה ללא עוררין מצ"ב עת/???/??? אישור של פס"ד בתיק תעבורה בבית משפט השלום בתל אביב 89425776 של כבוד השופט לתעבורה צבי נוסנבלט ז"ל שבו נקבע כי רכב אשכול רשאי לנסוע בנת"ץ מהסיבה שהינו מוגדר כרכב ציבורי .
43. " רכב אשכול לפי הגדרתו בחוק הינו רכב ציבורי רשאי לנסוע בנת"ץ ...". מברק של משטרת ישראל מתאריך 28/5/90 המבהיר באופן שלא משתמש לשני פנים את זכותו של רכב סיור שהינו רכב ציבורי לנסוע בנת"ץ!
44. בעת שהמפקח נותן החלטה לבטל את האישור של רכב סיור להשתמש בנת"ץ הוא חייב ע"פ כל דין לשקול את השיקולים הנדרשים ע"פ תשתית עובדתית עדכנית הכוללת נתונים כמותיים, תוך איסור מוחלט על הפעלת שיקולים זרים ולקבל את ההחלטה משיקולים עניינים. ובענייננו המפקח כלל לא טרח לפעול ע"פ חובתו זו, אלא הסתפק בהערכת צפי לא מבוססת. ההחלטה לא כוללת נתונים מספריים אלא הערכה כללית ללא כל ביסוס עובדתי.
45. המפקח שעד לא מכבר נתן אלפי אישורים לנסיעה בנת"ץ לכלי רכב שאינם מורשים ללא קריטריונים חייב להבהיר לכל מה הם הקריטריונים שעל פיהם הוא עובד.
46. הנימוק שלכאורה מופיע בהחלטתו של המפקח "אישורים מעיין אלו שניתנו למנכ"לי משרדים ובעלי תפקידים אחרים, כבר בוטלו אשתקד." הינו מבחינת שיקול זר שאין לו מקום בהחלטה! מה הקשר בין האישורים שנתן המפקח ללא קריטריונים ובהסתר למי שאינו רכב ציבורי ואינו רשאי לנסוע בנת"ץ לבין האישור שניתן לרכב סיור שהינו רכב ציבורי בגלוי ע"פ הדין וע"פ פסיקה של בית המשפט?

47. ההחלטה אינה סבירה ומנוגדת לכל דין, אך גם אם לא נתייחס לסבירות ההחלטה, אלא רק על פרק הזמן שהמפקח לא נותן מענה של חצי שנה, באופן המנוגד לסעיף 11 לחוק הפרשנות מהווה עילה לביטול ההחלטה בגין חוסר סבירות.

48. המפקח פעל בניגוד להוראות החוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958 כאשר לא נותן מענה וכנדרש ממנו במשך יותר מחצי שנה, בעוד שההחלטה עומדת להיכנס לתוקף בעוד כ- 4 חודשים, ועוד לפני שעתירה זו יכולה להתברר. אם מצב העניינים היה מתהפך והעותר לא היה עומד במכסת הזמן שהוקצבה לו הרי המשיב היה פוסל את פנייתו של העותר על הסף. **חובתו של המפקח להשיב תוך 45 יום !**

אמר כב' השופט שמגר כבר לפני שנים רבות "אי מתן תשובה לאזרח הפונה אל הרשות הוא בגדר רעה חולה ונפוצה במציאות שלנו וככל הנראה לא ניתן לשרש תופעה זו, אלא אם יינקטו צעדים החלטיים ויעילים יותר מאלה הנהוגים עתה, לרבות נקיטת הליכים משמעותיים נגד פקידי הציבור שאינם משיבים במועד על פנייתו של אזרח (ראה סעיף 6(א), סיפא, לחוק הנ"ל) (חוק לתיקון סדרי מינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958. מ.ש.א.). יש יסוד להניח כי תגובות כאמור, בלוויית הדרכה והסברה נאותות יהיה בהן כדי להגביר את המודעות לחובת מתן-התשובה, המעוגנת בחוק ואשר מתחייבת גם בלעדי זאת מיחסי אנוש נאותים." (ראה בג"צ 153/77 ששון פרג' נ' עיריית פתח תקווה, לא(3)427 וגם בג"צ 446/83 יוסף נסיב ח'יר ואח' נ' שר הפנים, פ"ד לו (4)263).

49. המפקח פועל בחוסר שקיפות הגינות ותום לב כאשר הוא לא טרח לפרט את העובדות והשיקולים של המפקח הקודם שמטיבות עם מורי הדרך בעלי רכב סיור וחייבות להוות משקל להחלטתו.

50. **אפליה - רכב סיור המוגדר כרכב ציבורי ייעודו לבצע הסעות סיור, ובאופן זהה מונית מבצעת הסעות סיור ע"פ תקנות התעבורה 492 ו- 493 . ביטול אישור הנסיעה בנת"ץ רק לרכב סיור מהווה אפליה אסורה.** גם סמנכ"ל משרד התחבורה וגם היועמ"שית הסכימו בעניין אחר וכנ"ל כי הפעלת רכב סיור שומה להפעלת מונית. ולכן **חוסר השוויון והאפליה האסורה שעושה המפקח בין מונית לרכב סיור מהווה כשל עיקרי בהחלטה, כשל פסול שכן הוא מנוגד לחוק וערכי המדינה.**

51. המפקח מתעלם לחלוטין מהעובדה כי החלק היחסי של נסועה רכבי סיור הינה בטל בשישים ולא מהווה הגברת העומס בנתיבי התחבורה הציבורית ולטיעון של המפקח בהחלטה " ... המדיניות הממשלתית לעידוד הנסיעה בתחבורה הציבורית, **אנו צופים שהעומס בנתיבי התחבורה הציבורית יגדל...**" אין כל אחיזה במציאות. רכבי סיור מהווים פחות מאחוז מכלל כלי הרכב הציבוריים בישראל והנסועה שלהם בהתייחס לכלי רכב ציבוריים אחרים בתוספת כלי רכב פרטיים רבי תפוסה מהווה פחות מרבע האחוז. ולכן אי אפשר לומר כי רכבי סיור מהווים משום עומס משמעותי על הנתיץ .

52. " **רכב אשכול הינו מוצר תיירותי מיוחד המיועד לתיירי חוץ המלווים ומודרכים על ידי מורי דרך מקצועיים, המשמשים גם כנהג.**" מתוך מכתב המלצה של מנכ"ל משרד התיירות למשיב צורף **עת/???** המלצה שחייבת להוות שיקול נכבד בהחלטתו הסופית של המפקח שעד כה הוא מתעלם ממנה.

סיכום

54. חובתיה של הרשות המנהלית - המפקח בהחלטתו נהג כמי שבידו שלטון ללא מצרין והוא יכול לעשות שימוש בסמכותו באופן שרירותי מבלי שעמד בחובותיו כרשות מנהלית שחייבת לפעול ע"פ הדין. המפקח דרס זכויות יסוד מוגנות, התעלם מהאינטרס הציבורי, פעל בניגוד לפסיקה קודמת, עשה הפליה אסורה, לא הפעיל את השיקולים הנדרשים, לא התייחס לעובדות הנדרשות ובמיוחד לאור העובדה כי מדובר באישור נסיעה בנת"ץ בן עשרות שנים, פעל באופן לא מידתי ולא סביר, לא נימק את החלטתו כנדרש וסביר, פעל בחוסר שקיפות ובניגוד לכללי ההגיונות, וכלל לא התייחס להמלצה של מנכ"ל משרד התיירות.

55. המפקח פעל בניגוד לחוק כאשר נתן 2,000 אישורים למקורבים והוא לא יכול להשוות את האישורים האלה לאישורים שלכאורה נתן המפקח הקודם לרכב סיור.

56. השימוש בנת"ץ הינו שימוש במשאב מוגבל וראוי כי הרשות המנהלית לשקול שיקולים של צדק חלוקתי שיובילו לחלוקה הוגנת, צודקת וסבירה של המשאב ולכן זה לא סביר באופן קיצוני שהמפקח מצד אחד מחלק את המשאב ללא קריטריונים לגורמים מקורבים ומצד שני שולל את הזכות של רכב ציבורי להשתמש בנתיב תחבורה ציבורית שמלכתחילה נסלל לטובתו.

57. הסעד המבוקש מבית המשפט הנכבד - לאור האמור לעיל, בגלל הכשלים של המפקח לפעול ע"פ חובותיו כסמכות מנהלית, ע"פ החוק, ההגיונות, הצדק וערכי המדינה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למפקח

א. לבטל את ההחלטה האוסרת על רכב סיור שימוש בנת"ץ

ב. לתת מענה לבקשת העותר לאפשר גם לרכב מדברי שהינו רכב ציבורי את השימוש בנת"ץ.

ולראיה באתי על החתום,

מרדכי ברנס, העותר

היום, 6/9/2020

תוכן עניינים עמ' 19

1-2	1. העתירה
2	2. הסעד המבוקש
2	3. סמכותו / של בית המשפט
3-8	4. רקע
8-10	5. הצדדים לעתירה
10-13	6. השתלשלות האירועים
13-17	7. הטיעונים לעתירה
18	8. סיכום
19	9. תוכן עניינים + רשימת נספחים

רשימת נספחים עמ' 19

עמודים

20	1. עת' 5/2020
21-22	2. עת' החלטת